

Het knappe van spreeuwen

Heb jij dat wel eens gezien? Zoveel vogels tegelijk in de lucht, dat het een wolk lijkt? Spreeuwenvluchten. Je voelt opeens een windvlaag van vleugels. Het zijn er zoveel, dat je de een niet van de ander kunt onderscheiden. In waaiers maken ze patronen; in vluchten scheren ze rakelings langs elkaar heen. Opeens lijkt het alsof de vogelwolk omkiepert in een verdichtend zwart tegen een oplichtende lucht. En dan zie je weer dat de zwerm uitwaaiert in ronde lemniscaten, lussen, of plotselinge bochten. Boven het land of boven het water. Alsof ze allemaal precies weten waar ze heen moeten gaan. Want je ziet deze vogels nooit botsen. Het zijn er nooit teveel. Er kan er altijd wel eentje bij. Een enkele keer vliegt er een begerige roofvogel doorheen, zijn snavel opengesperd, vastberaden om er een te pakken. Maar dat lukt niet, hij kan niet kiezen, weet niet waar ze heen gaan. Meestal druipt hij dan af. Gedesoriënteerd, de weg kwijt, alsof het hem duizelt voor de ogen.

Daar zie je de kracht van de groep, het plezier van de groep, de veiligheid van de groep. Zo spelen, vliegen en verzamelen ze altijd voor of na een lange reis.

Zoveel vogels zie je ook wel eens op elektriciteitsmasten en -draden; dan zit er een hele rij spreeuwen een beetje voor zich uit te pruttelen. Net alsof ze elkaar in slaap zingen. Of ze zitten met zijn allen te kakelen en kwetteren in een boom; in de stad, aan de rand van een bos, vlakbij een station. Ze verzamelen zich in de herfst of in het voorjaar, meestal 's ochtends of 's avonds. Dat zijn blijkbaar de reistijden van spreeuwen.

Maar wist je ook dat dezelfde vogels een lange tijd van het jaar vooral met zijn tweeën leven? Dan bouwen ze een nest, in een holte. Ijverig slepen ze spulletjes aan om het nest goed te maken. Het vrouwtje gaat er broeden, de mannetjes zoeken voedsel. In die tijd zie je alleen bij uitzondering spreeuwen in kleine groepjes 'boodschappen doen'. Dan lopen ze met een eigen familie door het gras en pikken insecten in de grond. Als ze vreemdelingen zien, jagen ze die direct weg. 'Kom niet bij mij of mijn broedende vrouwtje in de buurt. Mijn familie komt eerst, reizen komt later.'

Spreeuwen weten wanneer het beter is om met heel veel te zijn. En spreeuwen weten wanneer het het beste is om met zijn tweeën te zijn. Dat is het knappe van spreeuwen.

Annechien Wijnbergh